

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos LVI. — Izdan in razposlan dné 24. julija 1894.

(Obsega štev. 154.—158.)

154.

Zakon z dné 9. julija 1894. l.,

s katerim se ministerstvo kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, pooblašča, skleniti z ministertvom dežel ogrske krone dogovor o zameni državnih not v skupnem znesku 200 milijonov goldinarjev avstrijske vrednote.

S pritrdilom obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó :

§. 1.

Ministerstvo kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, se pooblašča, z ministertvom dežel ogrske krone skleniti ta-le dogovor:

Člen I.

Na podstavi člena XIX. v novčni in vrednotni pogodbi z dné 11. avgusta 1892. l. se v vzajemnem porazumu ustanavlja, da je od skupnega nezaloženega dolga 312 milijonov goldinarjev avstrijske vrednote v državnih notah najprej zameniti délni znesek 200 milijonov goldinarjev avstrijske vrednote.

Ta zamena naj se izvrši s preklicem in zameno državnih not po en goldinar avstrijske vrednote in

pa z zameno primerne zneska državnih not drugih vrst.

Člen II.

Izdajanje državnih not po en goldinar avstrijske vrednote je ustaviti z dném, katerega se ta dogovor sklene.

Gledé državnih not po en goldinar avstrijske vrednote, izdanih do tega dné s firmo c. in k. državne osrednje blagajnice in z datumom 1. dné julija 1888. l., neha z 31. dném decembra 1895. l. veljajoča obča zaveznost, da se morajo te note prejemati na mesto plačila. Do 30. dné junija 1896. l. pak se morajo te državne note po en goldinar avstrijske vrednote še pri vseh obojestranskih državnih blagajnicah in uradih, in pa pri c. in k. vkupnih blagajnicah in uradih sprejemati kot plačilo, pri blagajnicah pak, ki poslujejo kot menjevalne blagajnice, v zameno za druga zakonita plačilna sredstva.

Preklic in zamena teh državnih not po en goldinar avstrijske vrednote se zavkažeta po c. k. finančnem ministertvu in kraljevem ogrskem finančnem ministertvu v porazumu s c. in k. državnim finančnim ministertvom v teku 1894. leta ukazoma. Pri tem je kot poslednji rok zamene nastaviti 31. dan decembra 1899. leta.

Ko preteče 31. dan decembra 1899. leta, neha za državo vsakoršna dolžnost, te državne note zameniti.

Člen III.

Poleg tega je državne note po pet goldinarjev, oziroma petdeset goldinarjev najkasneje do konca 1897. leta zameniti v znesku, kateri s prištetim zneskom onih državnih not po en goldinar avstrijske vrednote, ki se izdadó do dneva, katerega se ta dogovor sklene, doseže vsoto dvehsto milijonov goldinarjev avstrijske vrednote.

Zastran zamené zgoraj oznamenjenega zneska državnih not po pet goldinarjev, oziroma po petdeset goldinarjev avstrijske vrednote se te note ne preklicujejo, ampak c. k. finančno ministerstvo in kraljevo ogrsko finančno ministerstvo bosta državnih not po pet goldinarjev, oziroma po petdeset goldinarjev avstrijske vrednote, ki se nahajajo v državnih blagajnicah ali ki tém prihajajo, v zgoraj ustanovljenih letih in do zgoraj določenega zneska spravili v zameno.

Da se olajša izvrševanje zamene, more se v porazumu s c. in k. državnim finančnim ministerstvom tudi potrebno vkreniti, da se državne note po pet goldinarjev, oziroma po petdeset goldinarjev avstrijske vrednote, ki se nahajajo v zalogah c. in k. državne osrednje blagajnice ali ki ji dohajajo, spravijo v zameno po méri zneskov, ki so v zaméno odločeni.

Člen IV.

Preklicane državne note po en goldinar avstrijske vrednote in pa državne note drugih vrst se zamenjujejo za druga plačilna sredstva, toda izvemši državne note. Na mesto zamenjenih državnih not ni več izdajati nikakih državnih not.

C. k. finančno ministerstvo in kraljevo ogrsko finančno ministerstvo bosta v zameno državnih not v letu 1894. in 1895. za vsako leto dvajset milijonov goldinarjev avstrijske vrednote izdali kosov po eno krono, ki jih je izkovati po členu VIII. novčene in vrednotne pogodbe. Te kose po eno krono, ki jih je izdati v zameno državnih not, treba je vračunati v izkovalne kontingente, ustanovljene v členu IX. iste pogodbe; izdajejo se po obeh finančnih upravitvah po porazdelilnem razmerju, določenem v členu X. novčene in vrednotne pogodbe.

Črez té zneske za zameno potrebna plačilna sredstva v srebrnih goldinarjih avstrijske vrednote ali v notah avstrijsko-ogrske banke se nabavijo po c. k. finančnem ministerstvu in kraljevem ogrskem

finančnem ministerstvu s pokladi kosov po dvajset kron pri avstrijsko-ogrski banki, katere je opraviti po zmislu nastopnega člena.

C. k. finančno ministerstvo in kraljevo ogrsko finančno ministerstvo bosta vsak čas v porazumu ustanavljali, v katerem znesku je zakonito vrednost za položene kose po dvajset kron prejemati v srebrnih goldinarskih kosih, v katerem znesku pa v bankovcih.

Člen V.

C. k. finančno ministerstvo in kraljevo ogrsko finančno ministerstvo položita polagoma in po méri potrebe v kvotnem razmerju, določenem v členu XIX. novčene in vrednotne pogodbe, kosov po dvajset kron do največega zneska 160 milijonov goldinarjev avstrijske vrednote pri avstrijsko-ogrski banki.

Od tega največega zneska bode torej pripalo na c. k. finančno ministerstvo 112 milijonov goldinarjev, na kraljevo ogrsko finančno ministerstvo pa 48 milijonov goldinarjev avstrijske vrednote.

O teh pokladih bosta obé finančni upravitvi v dosego poročstva za to, da se položeno zlató ne odtegne svojemu prvotnemu namenu, z avstrijsko-ogrsko banko sklenili dogovor, ki mora obsegati ta-le določila:

1. C. k. finančno ministerstvo, oziroma kraljevo ogrsko finančno ministerstvo položi pri dotičnem glavnem zavodu avstrijsko-ogrske banke kosov po dvajset kron do največega zneska, ki pride na vsako ministerstvo.

Avstrijsko-ogrska banka dá polagajočemu finančnemu ministerstvu v méri opravljenega poklada vstrečno vrednost pri dotičnem glavnem zavodu na razpolaganje po mérilu, po katerem je en goldinar avstrijske vrednote računati za enakega dvema kronama, in sicer, kakor to zahteva polagajoče finančno ministerstvo, v srebrnem tekočem denarju ali pa v bankovcih.

2. Položeni kosi za dvajset kron se vračunajo v kovinski zaklad avstrijsko-ogrske banke. Ako vstrečne vrednosti za položene kose po dvajset kron banka ne dá v srebrnem tekočem denarju, ampak v bankovcih, smé, dokler se to drugači zakonito ne vravná, položene kose za dvajset kron banka uporabljati samó v založbo ravno teh bankovcev, a ona še nima pravice, da vračunivši té poklade v gotovo zalógo, zviša vkupni znesek pripustnega obhoda bankovcev, kakor bi vstrezalo členu 84. pravil avstrijsko-ogrske banke.

V tedenskih pregledih, katere mora avstrijsko-ogrška banka objavljati po členu 104. pravil, treba je številoma posebe dokazati, da se je banka držala tega določila.

3. Avstrijsko-ogrška banka ima dolžnost, da bo, ako bi se njen dosedanji, do konca, leta 1897. trajajoči privilegij ne obnovil ali ako bi avstrijsko-ogrška banka pred tem časom stopila v likvidacijo, takó dobljene kose po dvajset kron zopet c. k. finančnemu ministerstvu, oziroma kraljevemu ogrskemu finančnemu ministerstvu vrnila v srebrnem tekočem denarju ali v bankovcih, kakor bi se to zahtevalo.

Razen tega je moči pri avstrijsko-ogrski banki položene kose za dvajset kron proti vračilu enakega zneska v srebrnem tekočem denarju ali v bankovcih zahtevati nazaj po dogovoru, sklenjenem s pritrdilom obojestranskega zakonarstva po obeh vladah.

4. Avstrijsko-ogrška banka ima dolžnost, da po méri svoje zaloge c. k. finančnemu ministerstvu, oziroma kraljevemu ogrskemu finančnemu ministerstvu na zahtevo, stavljeno v porazumu z drugim finančnim upravstvom, dá na razpolaganje brez odbitka in stroškovprosto pri dotičnem glavnem zavodu vsakoršen znesek srebrnega tekočega denarja za bankovce.

Avstrijsko-ogrška banka ne bo za trud, ki izvira iz izvršila tega dogovora, zahtevala nobenega povračila.

Stroški za pakovanje in prevažanje, ki ji zares nastanejo, povrnejo se ji.

6. Vsebinsko tega dogovora je končno vravnati, če se privilegij obnovi.

7. Veljavnost takega med enim od obeh finančnih ministerstev in avstrijsko-ogrsko banko sklenjenega dogovora je zvezana s pogojem, da se enak dogovor sklene med finančnim ministerstvom drugega državnega ozemlja monarhije in med avstrijsko-ogrsko banko.

Člen VI.

Po finančnih ministerstvih obeh državnih ozemljij zamenjene in nerabne narejene državne note je oddati brez odméne c. in k. državnemu finančnemu ministerstvu.

Državne note, ki se po obojestranskih finančnih ministerstvih kot zamenjene oddadó in nerabne naredé, in pa po c. in k. državni osrednji blagajnici

neposredno zamenjene in po nji nerabne narejene državne note naj c. in k. državno finančno ministerstvo vniči. C. k. finančno ministerstvo in pa kraljevo ogrsko finančno ministerstvo bosta imeli pravico, pri vničevanju zamenjenih državnih not posredovati po uradnikih, za to odposlanih.

Člen VII.

O stroških vsled zamene državnih not, kateri s 70 odstotki bolé kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru, s 30 odstotki pa dežele ogrske krone (člen XIX. novčene in vrednotne pogodbe), in pa o napredninah, ki obé finančni ministerstvi odkazeta c. in k. državni osrednji blagajnici za namene zamene, oziroma o povračilih, ki jih je dajati ti blagajnici, bode se med obema finančnima ministerstvoma in pa med c. in k. državnim finančnim ministerstvom obračunvalo vsak mesec.

Ako bi se po preteku poslednjega rokú za zameno pokazalo, da se neki del izdanih državnih not po en goldinar avstrijske vrednote ni donesel v zameno, pripadala bo prihrana, ki nastane po odpisu teh izdanih in v zameno ne donesenih državnih not kot razdolžena (člen VIII.), s 70 odstotki kraljevinam in deželam, zastopanim v državnem zboru, s 30 odstotki pak deželam ogrske krone.

Člen VIII.

Po zmislú tega dogovora zamenjene državne note je po dovršeni vničbi precej kot razdolžene odpisati od zneska nezaloženega dolga v državnih notah, ki ga je zameniti na skupne stroške (člen XIX. novčene in vrednotne pogodbe), ter jih izkazati.

Znesek državnih not po en goldinar, ki se izdadó do dneva, katerega se ta dogovor sklene, ter se ne donesó v zameno do poslednjega rokú za zameno, treba je po izteku tega poslednjega roku za zameno kot razdolžen odpisati od zneska nezaloženega dolga v državnih notah, ki ga je zameniti na skupne stroške, ter treba ga je izkazati.

Do tega odpisa kot razdolžitve je gledé državnih not po en goldinar avstrijske vrednote zaporedoma pisati poseben račun ter izkazovati, kateri znesek teh not se je že zamenil in vničil in kateri znesek državnih not po en goldinar avstrijske vrednote je še v obhodu.

Člen IX.

Obhod državnih not je od dné, katerega se ta dogovor sklene, omejen na tisto vsoto, ki se z ozirom na hipotečne liste (delne hipotečne nakaznice), po odstavku 2. v §. 5. zakona z dné 24. decembra 1867. l. (Drž. zak. št. 3. iz leta 1868.), oziroma v ogrskem zakonskem členu XV. iz leta 1867. opravljene v zvezo z obhodom državnih zadolžnic v največem znesku 100 milijonov goldinarjev avstrijske vrednote, pokaže po odbitku državnih not, zamenjenih in vničeni po zmislu tega dogovora.

Člen X.

Prigled o izvršilu zamene državnih not v skupnem znesku 200 milijonov goldinarjev avstrijske vrednote, ki se vravnava s tém dogovorom, izvršuje prigledna komisija, postavljena za prigledovanje gospodarstva skupnega nezaloženega dolga z zakonom z dné 10. junija 1868. l. (Drž. zak. št. 53.), oziroma z ogrskim zakonskim členom XLVI. iz leta 1868., in sicer po določilih tega zakona.

§. 2.

Ta zakon stopi v moč z dném razglasitve.

V Madonni di Campiglio, dné 9. julija 1894.

Franc Jožef s. r.

Windisch-Graetz s. r.	Falkenhayn s. r.
Welsersheimb s. r.	Bacquehem s. r.
Schönborn s. r.	Wurmbrand s. r.
Madeyski s. r.	Plener s. r.

Jaworski s. r.

155.

Zakon z dné 9. julija 1894. l.,

s katerim se finančnemu ministru nakazuje znesek deželskih zlatih novcev kronske vrednote, v hrambo položenih po členu III. zakona z dné 2. avgusta 1892. l. (Drž. zak. št. 130.)

S pritrdilom obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

Finančnemu ministru se od deželskih zlatih novcev kronske vrednote, v hrambo položenih po členu III. v zakonu z dné 2. avgusta 1892. l. (Drž. zak. št. 130.), nakazuje znesek do višine 224 milijonov kron (= 112 milijonov goldinarjev avstrijske vrednote).

Člen II.

Finančni minister mora ta nakazani znesek deželskih zlatih novcev kronske vrednote uporabiti samó in edino za to, da nabavi za zameno državnih not potrebna plačilna sredstva v srebrnih goldinarjskih kosih ali bankovcih avstrijske vrednote s polkladi kosov po dvajset kron pri avstrijsko-ogrski banki, ki jih je opraviti po zmislu člena V. v zakonu o zameni državnih not v skupnem znesku 200 milijonov goldinarjev avstrijske vrednote.

Člen III.

O ti uporabi mora finančni minister državnemu zboru v času, ko se zamena opravlja, vsako leto poročati vsaj enkrat in po dokončanem opraviilu podati posebno končno poročilo.

Člen IV.

Komisija državnega zbora za prigledovanje državnih dolgov je poklicana v prigledovanje tega, da se finančnemu ministru oddá tak znesek deželskih zlatih novcev, položenih pod sozaporo, kateri vstreza določilom člena I. tega zakona.

Člen V.

Ta zakon stopi v moč z dném razglasitve.

Člen VI.

Mojemu finančnemu ministru se naroča izvršitev tega zakona.

V Madonni di Campiglio, dné 9. julija 1894.

Franc Jožef s. r.

Windisch-Graetz s. r.

Plener s. r.

156.**Zakon z dné 9. julija 1894. l.,**

s katerim se finančni minister pooblašča, nezaloženi dolg v delnih hipotečnih nakaznicah znižati na znesek sedemdeset milijonov goldinarjev avstrijske vrednote.

S pritrdilom obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Finančni minister se pooblašča, da v času, ki se mu vzvidi primeren, nezaloženi dolg v delnih hipotečnih nakaznicah v največem znesku sto milijonov goldinarjev avstrijske vrednote omeji ukazoma na znesek sedemdeset milijonov goldinarjev avstrijske vrednote.

§. 2.

V takem ukazu mora finančni minister ob enem ukazati zamenjo delnih hipotečnih nakaznic, izdanih črez mejo, katero on ustanovi, oziroma državnih not, ki te nakaznice v obhodu nadomeščajo.

Zamena naj se pri tem vravná po téh-le določilih:

Te delne hipotečne nakaznice oziroma državne note, naj se zamenijo za druga zakonita plačilna sredstva, toda izvzemši državne note.

Zamenjene delne hipotečne nakaznice, oziroma zamenjene in nerabne narejene državne note naj se brez odmené oddadó c. in k. državnemu finančnemu ministerstvu.

Na mesto zamenjenih delnih hipotečnih nakaznic, oziroma državnih not, ne smejo se izdajati več nobene delne hipotečne nakaznice, oziroma državne note.

§. 3.

Znesek delnih hipotečnih nakaznic, oziroma državnih not, ki se kot zamenjene oddadó c. in k. državnemu finančnemu ministerstvu, mora se, in sicer še pred vničbo poslednjih, takoj odpisati od vkupne vsote tega nezadolženega dolga, in treba ga je izkazati.

(Slovenisch.)

§. 4.

V izvršilo zaménskega opravila potrebna plačilna sredstva je nabaviti s tem, da se vzprejme največ s štirimi odstotki davka prosto obresten rentni dolg kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru.

§. 5.

V prigledovanje o izvršilu določil tega zakona je poklicana komisija državnega zbora za prigledovanje državnih dolgov.

§. 6.

Izvršitev tega zakona, kateri stopi v moč z dném razglasitve, naroča se Mojemu finančnemu ministru.

V Madonni di Campiglio, dné 9. julija 1894.

Franc Jožef s. r.

Windisch-Graetz s. r.

Plener s. r.

157.**Razglas c. k. ministerskega predsednika z dné 24. julija 1894. l.,**

s katerim se daje na znanje, da se je med ministerstvom kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, in med ministerstvom dežel ogrske krone sklenil v zakonu z dné 9. julija 1894. l. (Drž. zak. št. 154.) določeni dogovor.

V izvršitev zakona z dné 9. julija 1894. l. (Drž. zak. št. 154.) je ministerstvo kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, sklenilo z ministerstvom dežel ogrske krone dogovor o zameni državnih not v vkupnem znesku 200 milijonov goldinarjev avstrijske vrednote v obliki, kakor je ustanovljena z zakonom. Ob enem je bil za dan razglasitve in za pričetek zakonite veljave tega dogovora po obéh vladah dogovorjen 24. dan julija meseca 1894. l.

Windisch-Graetz s. r.

158.**Ukaz finančnega ministerstva
z dné 24. julija 1894. l.,**

**s katerim se ukazuje preklic in zamena državnih
not po en goldinar avstrijske vrednote.**

Na podstavi zakona z dné 9. julija 1894. l. (Drž. zak. št. 154.), s katerim se ministerstvo kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, pooblašča, skleniti z ministerstvom dežel ogrske krone dogovor zastran zamene državnih not v skupnem znesku 200 milijonov goldinarjev avstrijske vrednote, ukazuje se po domembi s kraljevim ogrskim finančnim ministerstvom in v porazumu s c. in k. državnim finančnim ministerstvom preklic in zamena državnih not po en goldinar avstrijske vrednote, izdanih s firmo c. in k. državne osrednje blagajnice in z datumom z dné 1. julija 1888. l., po nastopnih določilih:

1. Izdaja državnih not po en goldinar avstrijske vrednote se z današnjim dném ustavi.

C. k. državne blagajnice in c. k. državni uradi, in pa c. in k. vkupne blagajnice in c. in k. vkupni uradi ne smejo, počenši z današnjim dném, izdajati vnovič tistih državnih not po en goldinar avstrijske vrednote, ki se nahajajo v njih zalogah ali ki jim dohajajo.

2. Veljajoča obča dolžnost, sprejemati te državne note po en goldinar avstrijske vrednote na mesto plačila, neha z 31. dném decembra 1895. leta.

Te državne note je torej v zasebnem prometu po imenski vrednosti, oziroma po plačilni vrednosti, določeni v členu XXIII. zakona z dné 2. avgusta 1892. l. (Drž. zak. št. 126.), jemati v plačilo samo še do 31. dné decembra 1895. leta.

3. C. k. državne blagajnice in c. k. državni uradi, in pa c. in k. vkupne blagajnice in c. in k. vkupni uradi so vendar dolžni, te državne note po en goldinar avstrijske vrednote do 30. junija 1896. leta vzprejemati kot plačilo, pri c. k. blagajnicah pak, poslujočih kot menjevalnih blagajnicah, in pa pri c. in k. državni osrednji blagajnici na Dunaju tudi v zameno za druga zakonita plačilna sredstva, toda izvzemši državne note.

4. Počenši s 1. dném julija 1896. l. do 31. dné decembra 1899. l. je te državne note po en goldinar avstrijske vrednote vzprejemati samo še pri c. k. blagajnicah, poslujočih kot menjevalnih blagajnicah, in pa pri c. in k. državni osrednji blagajnici na Dunaju v zameno za druga zakonita plačilna sredstva, toda izvzemši državne note.

5. Po 31. dnevu decembra meseca 1899. leta se te državne note po en goldinar avstrijske vrednote ne zamenjujejo več in s pretekom tega dné neha vsaka dolžnost države, te državne note zameniti.

Plener s. r.